

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០-២០១៩

បានទទួលការអនុម័តពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០

មាតិកា

អារម្ភកថា	ii
អក្សរកាត់	iii
សេចក្តីសង្ខេប	vi
សេចក្តីផ្តើម	១
ជំពូកទី ១	៣
ស្ថានភាពមិន/ស.ផ.ស. បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា	៣
ជំពូកទី ២	៤
ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ	៤
២.១. ទស្សនវិស័យ	៥
២.២. បេសកកម្ម	៥
២.៣. គោលដៅ	៥
គោលដៅទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀតដោយ ៖	៥
គោលដៅទី២: រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយ ៖	៥
គោលដៅទី៣: ធានានូវនិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស.	៥
នៅសេសសល់ដោយ ៖	
គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសញ្ញាវិជ្ជមានក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិដោយ ៖	៥
២.៤. ស្ថាប័ន និង ការសម្របសម្រួល	៥
២.៥. វិធានការអនុវត្ត	៧
២.៥.១. ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	៧
២.៥.២. ការដោះដូរដីសង្ស័យមានមិន/ស.ផ.ស.	៧
២.៥.៣. ការធ្វើផែនការ និងការចាត់អាទិភាព	៧
២.៥.៤. ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួល	៨
២.៥.៥. ស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ	៨
២.៥.៦. ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងកិច្ចជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ	៨
២.៥.៧. និរន្តរភាពសមត្ថភាព	៨
ជំពូកទី ៣	៩
កម្រងការវេនចាន	៩
ជំពូកទី ៤	១១
ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និង វាយតម្លៃ	១១
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	១២
ឧបសម្ព័ន្ធ ក : តារាងសូចនាករ និងចំណុចដៅ	១៣
ឧបសម្ព័ន្ធ ខ : តារាងវិភាគស្ថានភាពស្រូវ ២០១០-២០១៩	១៩

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អារម្ភកថា

គោលដៅចម្បងនៃការអភិវឌ្ឍរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គឺការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។ សង្គ្រាមពីអតីតកាលបានបន្សល់ទុកនូវតំបន់ ដែលនៅមានការគំរាមដោយសារមិន/សំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាមជាច្រើនដែលបានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ និងរបួសពិការ និងជាឧបសគ្គដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនយើង ព្រមទាំងបានធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិទៀតផង។ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារួមជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍបានប្រឹងប្រែងឆ្លើយតបយ៉ាងសកម្ម នូវតម្រូវការផ្នែកមនុស្សធម៌ និងការអភិវឌ្ឍដោយធ្វើការបោសសម្អាតផ្ទៃដីមានមីនបានជាច្រើនម៉ឺនហិកតាជូនដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ក៏ប៉ុន្តែផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានរបស់មីន និងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម ចំពោះការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជានៅតែជាបញ្ហាចម្បងនៅឡើយ ដែលនាំឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចាត់ទុកសកម្មភាពមីនជាសមាសធាតុមួយយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០-២០១៩ ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រឈមទាំងឡាយដែលតម្រូវឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដោះស្រាយដើម្បីការអភិវឌ្ឍ និងផ្តល់សុវត្ថិភាពដល់ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប។ ការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ គឺផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានពីមុនក៏ដូចជាចំណេះដឹង និងបទពិសោធដែលកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ក្នុងរយៈពេល ១៨ ឆ្នាំកន្លងមក ពីកិច្ចប្រឹងប្រែងបោសសម្អាតមីន។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះក៏បានជួយដល់សំណើសុំពន្យារពេលបោសសម្អាតមីន រយៈពេល ១០ ឆ្នាំបន្ថែមទៀត ផ្អែកតាមមាត្រា៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការហាមការប្រើប្រាស់ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល ដែលកម្ពុជាបានក្លាយជាសមាជិកនៃដើមឆ្នាំ ២០០០។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន បានបង្កើតចេញជារូបរាងឡើងក្រោមការដឹកនាំរបស់អាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ពុជាមីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីនបន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះយោបល់ទូលំទូលាយ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងសកម្មភាពមីនកន្លងមក។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន គឺជាជំហានឆ្ពោះទៅមុខដ៏រឹងមាំ និងប្រកបដោយមហិច្ឆតា។ ការងារនេះតម្រូវឲ្យមានការលើកទឹកចិត្តដល់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់ក្នុងការផ្តល់នូវលទ្ធផលជាក់ស្តែងរិះរកមធ្យោបាយក្នុងការដោះស្រាយនូវចំណុចខ្វះខាត ធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញ និងកែលម្អនូវប្រព័ន្ធ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវរាល់កិច្ចការរបស់យើង។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ បានកសាងឡើងដោយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីតម្រង់ធនធានបោសសម្អាតមីនឲ្យចំគោលដៅ និងធានាឲ្យអ្នកងាយរងគ្រោះជាងគេជាអ្នកទទួលផលពិតប្រាកដ។ ឯកសារនេះមានគោលបំណងផងដែរ ក្នុងការសម្រេចនូវគោលដៅអភិបាលកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងការងារឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងស្ថិតស្ថេរ និងដោយធ្វើឲ្យសម្រេចនូវការប្តេជ្ញារបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តច្បាប់អន្តរជាតិ និងរក្សាបាននូវនិរន្តរភាពស្ថាប័នក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម ដែលនៅសេសសល់ក្នុងរយៈពេលវែង។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីននឹងត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារណែនាំយោងតែមួយគត់ សម្រាប់ដៃគូអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការគាំទ្រសកម្មភាពមីននៅប្រទេសកម្ពុជា។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ រំលេចនូវវិធានការ និងការអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួន ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ។ ឯកសារនេះដាក់ចេញនូវសូចនាករ និងចំណុចដៅសំខាន់ៗ និងកំណត់ពេលវេលាជាក់លាក់ដែលនឹងជួយដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីរៀបចំកម្មវិធី និងគម្រោងរបស់ខ្លួនសម្រាប់គាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។ ដើម្បីឲ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីនទទួលបានជោគជ័យ គឺតម្រូវឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់សហការគ្នាមិនត្រឹមតែក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ និងព័ត៌មានដើម្បីត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងវាយតម្លៃការរួមចំណែករបស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះចំពោះគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងក្នុងរដ្ឋរាជរដ្ឋាភិបាល និងទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍនឹងយកផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះទៅប្រើប្រាស់ជាត្រីវិស័យ និងជាគោលការណ៍ណែនាំរួមមួយ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងលទ្ធផលនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមរបស់យើង។ កាយវិការនេះ នឹងបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់យើង ចំពោះសេចក្តីប្រកាសរួមស្តីពីសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល ដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានព្រមព្រៀង។ ខ្ញុំត្រៀមជាស្រេចដើម្បីសហការ ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការប្រែក្លាយកម្ពុជាឲ្យទៅជាប្រទេសមួយរួចចាកផុតពីផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០

ហ៊ុន សែន

អក្សរកាត់

ហ.ត.	ហិកតា
ម ^២	ម៉ែត្រការ៉េ
គ.ម ^២	គីឡូម៉ែត្រការ៉េ
ស.ផ.ស.	សំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម
អ.ហ.ផ.ម.	អនុសញ្ញាស្តីពីការហាមការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល
ផ.យ.អ.ជ.	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ
ផ.យ.ជ.ម.	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន
អ.ធម.	អាជ្ញាធរកម្ពុជា គ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន
ក.ប.ម.	ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមីន
ក.ស.អ.យ.	ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
ផ.ជ.ស.ជ.	ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស.

សេចក្តីសង្ខេប

បញ្ហាមិន/សំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម(ស.ផ.ស.) នៅកម្ពុជា គឺជាការដំណាលដែលបន្សល់ទុកពីជម្លោះផ្ទៃក្នុង និងនៅក្នុងតំបន់ជាបន្តបន្ទាប់ ដែលបានអូសបន្លាយអស់ពេលយ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ ១៩៦០ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨។ ចរិតបញ្ហានៃការគំរាមដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានភាពស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង។ តំបន់នៅជាប់ព្រំដែនថៃមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារមិន និងតំបន់មួយភាគធំនៃភាគខាងកើតប្រទេស មានផលប៉ះពាល់មិនមធ្យម ប៉ុន្តែមានផលប៉ះពាល់ ស.ផ.ស. ច្រើន។ មិន/ស.ផ.ស. បានបង្កឲ្យមានចំនួនអ្នករងគ្រោះជាច្រើននាក់ ទាំងយោធា និង ជនស៊ីវិល ហើយក៏ជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិផងដែរ។

ការបោសសម្អាតមិនបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម ដោយកងទ័ពប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជា ពិសេសកងអនុសេនាធិវិនិច្ឆ័យ ដែលបានដោះផ្ទៃដីជាច្រើនពាន់ហិកតា បានរកឃើញ និងបំផ្លាញមិន/ស.ផ.ស. ជាច្រើនម៉ឺនគ្រាប់ ដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពក្នុងការតាំងទីលំនៅ និងធ្វើកសិកម្ម ទោះបីពេលនោះពុំមានថវិកាដុំកំភួន និងសម្ភារៈបច្ចេកទេសទំនើបក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតមិនមនុស្សធម៌ជាផ្លូវការនៅកម្ពុជា និងការបដិសន្ធិនៃកម្មវិធីសកម្មភាពមិនពេញលេញ គឺទើបនឹងចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ ១៩៩២។

ការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ ១៩៩៣ ហើយផ្តោតលើការផ្តល់ការយល់ដឹង អំពីមិន/ស.ផ.ស. ដល់ជនមាតុភូមិនិរន្តរ៍ និងប្រជាជនបែកខ្ញែកភូមិឋានដែលបានតាំងទីលំនៅ នៅតំបន់ដែលមានការគំរាមក្រោយពីការបញ្ចប់ទៅនូវជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ សកម្មភាពបោសសម្អាតមិនត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងខ្លាំង ហើយការបោសសម្អាតមិនត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិនធំៗ គឺ៖ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត និងអង្គការមេក។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៧ កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខា និងបានក្លាយជាជនរដ្ឋភាគីនៃ អ.ហ.ផ.ម. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០០។ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើតអាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកម្ពុជា និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមិន (អ.ជ.ម.) ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រធាន ដោយមានការប្រមើលឃើញនូវតម្រូវការផ្លាស់ប្តូរពីបរិបទនៃការងារសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការងើបឡើងវិញពីសង្គ្រាមថ្មីមកគិតគូរអំពីការអភិវឌ្ឍយូរអង្វែង ដោយផ្តោតលើការគ្រប់គ្រងការធ្វើផែនការ និងការសម្របសម្រួលការងារក្នុងវិស័យមិនមួយ ដែលមានអភិក្រមបែបគ្រប់គ្រងជ្រោយវិញ។ អ.ជ.ម. មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើនិយតកម្ម និងសម្របសម្រួលសកម្មភាពមិននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដើមឡើយក៏មានអាណត្តិលើការងារសម្របសម្រួល និងតាមដានការជួសជុលសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមិនផងដែរ។ ចាប់តាំងពីដើមទឹកកម្ពុជាបានទទួលស្គាល់នូវភាពចាំបាច់ក្នុងការបញ្ចូលតម្រូវការរបស់សហគមន៍ទៅក្នុងការកំណត់អាទិភាពបោសសម្អាតមិន ដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ឲ្យបានខ្លាំងក្លាដោយបានបង្កើតអង្គការផែនការប្រើប្រាស់ដីមានមិននៅឆ្នាំ ១៩៩៩ និងគណៈកម្មាធិការសកម្មភាពមិនខេត្ត និងអង្គការផែនការសកម្មភាពមិននៅចុងឆ្នាំ ២០០៤។

ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩២ ដល់ឆ្នាំ២០០៩ កម្ពុជាសម្រេចបានសមិទ្ធផលជាច្រើនក្នុងនោះរួមមានការបោសសម្អាតមិននៅទូទាំងប្រទេសបានផ្ទៃដី ៥២.៩១៨ហិ.ត. រកឃើញ និងបំផ្លាញមិនប្រឆាំងមនុស្ស ៨៦០.១៥៩គ្រាប់ មិនប្រឆាំងរថក្រោះ ១៩.៩៥២គ្រាប់ និងសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម (ស.ផ.ស.) ១.៩០៧.៦២១គ្រាប់ សម្រាប់ការតាំងលំនៅឋាន ការធ្វើកសិកម្ម និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើន។ ជាមួយនេះយើងបានកាត់បន្ថយចំនួនជនរងគ្រោះពី ៤.៣២០នាក់ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦ ចុះមកនៅត្រឹម ២៤៤នាក់ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩។ លទ្ធផលទាំងនេះអាចសម្រេចទៅបាន ក៏ដោយសារមានការគាំទ្រទាំងបច្ចេកទេស សម្ភារៈ និងថវិកា ពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍អន្តរជាតិ។

ទោះយ៉ាងនេះក្តី ក៏បញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. នៅតែជាឧបសគ្គដល់ការរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងការអភិវឌ្ឍជាតិនៅឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះទើបរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានកំណត់យកសកម្មភាពមិនធ្វើជាគោលដៅទី៩ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ជាសកម្មភាពមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ និងជាសមាសធាតុមួយយ៉ាងសំខាន់ នៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ កន្លងមកកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យលើកទី២ នៃរដ្ឋភាគីអនុសញ្ញាអូតាវ៉ា បានសម្រេចគាំទ្រសំណើរបស់កម្ពុជា ដើម្បីបន្តសកម្មភាពមិនរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត។

យោងតាមអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. កម្ពុជាត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមិនប្រឆាំងមនុស្សទាំងស្រុង លើផ្ទៃដី ៦៤៨,៨ គ.ម^២ និងផ្ទៃដីសង្ស័យថាមានមិន ១.០៩៧,៨ គ.ម^២ ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការដោះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការ

ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស។ ដើម្បីសម្រេចផែនការនេះ កម្ពុជាត្រូវការថវិកាចំនួន ៤៥៥ លានដុល្លារ។ លើសពីនេះទៀត បញ្ហា ស.ផ.ស. ដែលជាសំណល់នៃគ្រាប់ផ្លែឆ្កែ គ្រាប់ក្រែត និងគ្រាប់ទម្លាក់ពីអាកាស នៅមានទំហំយ៉ាងធំ។ យោងតាមព័ត៌មានដែលទទួលបានពី ក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកបានឲ្យដឹងថា គ្រាន់តែការទម្លាក់គ្រាប់ពីលើយន្តហោះចម្បាំងនៅកម្ពុជាមានចំនួនជាង ២,៧៥ លានតោន ក្នុងចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៦៥-១៩៧៥។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ស.ផ.ស. នេះ កម្ពុជាត្រូវការកញ្ចប់ថវិកាដោយឡែកបន្ថែមលើថវិកាសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាគ្រាប់មីន។

ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងបំពេញបាននូវកាតព្វកិច្ចនានានៃអនុសញ្ញាអូតារ៉ា អ.ធម. រួមជាមួយប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមីន និងភ្នាក់ងារជាដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់បានកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន (ផ.យ.ជ.ម.) រួមមួយដោយផ្អែកលើឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនានាមានពីមុន បទពិសោធន៍លទ្ធផលសម្រេចបានកន្លងមក របាយការណ៍សិក្សាស្តីពីដំណើរឆ្ពោះទៅរកការកសាងផ.យ.ជ.ម. ថ្មីមួយ សម្រាប់កម្ពុជា និងលទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីនកាលពីខែកក្កដាឆ្នាំ២០០៩។ រយៈពេលសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រថ្មី ២០១០-២០១៩ នេះ ក៏ស្របគ្នានឹងវដ្តនៃឯកសារផែនការជាតិសំខាន់ៗផងដែរ ដូចជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ពុ ២០០៩-២០១៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨។

ស្នូលនៃ ផ.យ.ជ.ម. រួមមានគោលដៅចំនួនបួន។ គោលដៅទាំងបួននោះគឺ ទី១ កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀត ទី២ រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទី៣ ធានានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ និង ទី៤ លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំសាយសញ្ញាវុធនៅក្នុងតំបន់ និងលើឆាកអន្តរជាតិ។

ដើម្បីអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ឲ្យបានជោគជ័យ កម្ពុជាត្រូវចាត់វិធានការអនុវត្ត ដូចជា ទី១ ធ្វើការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៅក្នុងស្រុកចំនួន ១២២ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ឲ្យបានចប់នៅឆ្នាំ២០១២ ទី២ អនុវត្តវិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យ ដោយផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន ទី៣ បញ្ឈប់ផែនការសកម្មភាពមីនជាមួយនឹងផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយធ្វើការចាត់អាទិភាពចំការមីនផ្អែកតាមទិន្នន័យស្រាវជ្រាវមូលដ្ឋាន និងតម្រូវការរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងការអភិវឌ្ឍដើម្បីកំណត់ធនធានបោសសម្អាតមីនឲ្យចំទិសដៅ ទី៤ ពង្រឹងសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួលការងារសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជាការរៀបចំផែនការការសម្របសម្រួលសកម្មភាពមីន ការបញ្ឈប់យេនឌ័រ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការធានាគុណភាព ទី៥ ចូលរួមក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរក្សាស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិដោយចូលរួមអនុវត្តនូវអនុសញ្ញា និងសន្និសីទអន្តរជាតិដែលកម្ពុជាជាម្ចាស់កិច្ចការ ទី៦ ធ្វើការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និង ទី៧ រក្សានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ។

ដើម្បីត្រួតពិនិត្យតាមដានលទ្ធផលសម្រេចបាន និងវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន អ.ធម. ត្រូវបង្កើតឲ្យមានយន្តការក្នុងការវាស់វែងលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងគោលដៅសូចនាករ និងចំណុចដៅ ព្រមទាំងវិធានការអនុវត្ត ដែលបានលើកឡើងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។ ការវាយតម្លៃលើកទី១ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ ហើយការជូនព័ត៌មាន និងការពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញឲ្យស្របទៅនឹង ផ.យ.អ.ជ. និងការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញចុងក្រោយ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ ភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពមីនទាំងអស់ត្រូវផ្តល់ទិន្នន័យ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពតាមការកំណត់ឲ្យ អ.ធម. ដើម្បីកត់ត្រា និងធ្វើការវិភាគព្រមទាំងធ្វើរបាយការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។

សេចក្តីផ្តើម

១. សកម្មភាពមិននៅកម្ពុជាបានឈានមកដល់ដំណាក់កាលមួយយ៉ាងសំខាន់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ ថ្វីបើកម្ពុជាសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលគួរឲ្យកត់សំគាល់ជាច្រើនក្នុងរយៈពេល ១៨ ឆ្នាំកន្លងមកយ៉ាងណាក្តី បញ្ហាប្រឈមដែលនៅសេសសល់នៅតែជាបញ្ហាដ៏ធំបំផុតមួយនៅក្នុងពិភពលោកនៅឡើយ គ្រាន់តែយើងមិនទាន់បានកំណត់ឲ្យជាក់លាក់អំពីទំហំនៃបញ្ហានៅឡើយ។ អត្រាគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីនប្រចាំឆ្នាំនៅតែមានកម្រិតខ្ពស់ ដែលធ្វើឲ្យកម្ពុជាស្ថិតនៅជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេសដែលមានគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ជាងគេលើពិភពលោក។ នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ កម្ពុជាបានទទួលការឯកភាពឲ្យបន្តអាណត្តិ ១០ឆ្នាំទៀត ក្នុងការអនុវត្តតាមមាត្រា៥ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការហាមការប្រើប្រាស់ ការរក្សាទុក ការផលិត និងការផ្ទេរគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស និងការបំផ្លាញគ្រាប់មីនចោល (អ.ហ.ផ.ម.)។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សេចក្តីស្នើសុំធ្វើការបោសសម្អាតមីនជាបន្ទាន់ សម្រាប់សហគមន៍ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថ្នាក់ជាតិនៅតែមានបរិមាណច្រើន។
២. ការពិចារណាទាំងឡាយខាងលើនេះ បានញ៉ាំងឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដោយសហការជាមួយនឹងដៃគូអភិវឌ្ឍ ប្រតិបត្តិករ និងភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ធ្វើការបូកសរុបនូវស្ថានភាពកន្លងមក និងកំណត់នូវបញ្ហាប្រឈមជាគន្លឹះសំខាន់ៗដែលត្រូវដោះស្រាយ ព្រមទាំងធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាព ដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានជោគជ័យលើការបោសសម្អាតមីន ក្នុងអាណត្តិ ១០ឆ្នាំបន្ត ស្របតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ដើម្បីកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ និងឈានទៅលុបបំបាត់ការគំរាមកំហែងដោយគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្សនៅកម្ពុជា ក្នុងន័យរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
៣. ទន្ទឹមនឹងបញ្ហាគ្រាប់មីនប្រឆាំងមនុស្ស កម្ពុជាក៏កំពុងប្រឈមនឹងការគំរាមយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរពី ស.ផ.ស. ដែលនៅតែបង្កគ្រោះថ្នាក់ជាបន្តបន្ទាប់ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងរាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យក្នុងសង្គម។ ជាងនេះទៀត បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបញ្ហាមីនប្រឆាំងមនុស្ស ស.ផ.ស. ជាបញ្ហាប្រឈមសម្រាប់រយៈពេលយូរអង្វែងនៅកម្ពុជា។
៤. ជារួមការរៀបចំឯកសារ ផ.យ.ជ.ម. នេះបានផ្តើមចេញពីការទទួលស្គាល់ដោយភាគី និងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការវិស័យសកម្មភាពមិននាពេលបច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា។ ផ.យ.ជ.ម. នេះ បានប្រមូលផ្តុំផែនការយុទ្ធសាស្ត្របោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស.^១ យុទ្ធសាស្ត្រអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ដែលមានស្រាប់ និងបានផ្តោតលើកិច្ចគាំពារដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ដែលជាផ្នែកមួយ នៃឯកសារផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. (ផ.ជ.ស.ជ.)។ ផ.យ.ជ.ម. នេះ នឹងជួយដល់ការអនុវត្តអាណត្តិ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការបោសសម្អាតមីន ព្រមទាំងជួយក្នុងការបញ្ជ្រាបកម្មវិធីសកម្មភាពមីនទៅក្នុងយន្តការថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាព^២។
៥. ការបោសសម្អាតមីនបានចាប់ផ្តើមតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៩ នៅតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-វៀតណាម ដោយកងទ័ពប្រជាជនបដិវត្តកម្ពុជាពិសេសកងអនុសេនាធិវរនារីដោះមីន ដែលបានរំដោះផ្ទៃដីជាច្រើនពាន់ហិកតា បានរកឃើញ និងបំផ្លាញមីន/ស.ផ.ស. ជាច្រើនម៉ឺនគ្រាប់ ដើម្បីផ្តល់សុវត្ថិភាពក្នុងការតាំងទីលំនៅ និងធ្វើកសិកម្មទោះបីពេលនោះពុំមានថវិកាដុំកំកូន និងសម្ភារៈបច្ចេកទេសទំនើបក៏ដោយ។ ប៉ុន្តែការចាប់ផ្តើមបោសសម្អាតមីនមនុស្សធម៌ជាផ្លូវការនៅកម្ពុជា និងការបដិសន្ធិនៃកម្មវិធីសកម្មភាពមីនពេញលេញ គឺទើបនឹងចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៩២ នេះទេ។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ សកម្មភាពបោសសម្អាតមីនត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងខ្លាំង ហើយការបោសសម្អាតមីននេះត្រូវបានអនុវត្តដោយប្រតិបត្តិករបោសសម្អាតមីនធំ ៤គឺ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត និងអង្គការម៉ែក។

^១ សំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម (ERW) រួមមានយុទ្ធភ័ណ្ណមីនទាន់ផ្ទះ (UXO) និងជាតិផ្ទះដែលត្រូវបានបោះបង់ចោល (AXO)

^២ មើលរបាយការណ៍ការសិក្សាខែសីហាឆ្នាំ២០០៨ របស់ GICHD/CMAA ស្តីពី "ការឆ្ពោះទៅរកការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន"

- ៦. កម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខានៅឆ្នាំ១៩៩៧ និងបានក្លាយជាអង្គការអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. នៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០០។ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត អ.ធម. ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាប្រធាន ដើម្បីធ្វើនិយតកម្មសម្របសម្រួល និងត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពមិននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៧. ដើម្បីធ្វើឲ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា គោលនយោបាយនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងឯកសារសំណើសុំពន្យារពេលបោសសម្អាតមិន១០ឆ្នាំបន្ត អ.ធម. ប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិន និងភ្នាក់ងារជាដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់បានកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមិនរួមមួយ ដោយផ្អែកលើឯកសារយុទ្ធសាស្ត្រនានាមានពីមុនបទពិសោធន៍មេរៀន លទ្ធផលសម្រេចបានកន្លងមក របាយការណ៍សិក្សាស្តីពី ដំណើរឆ្ពោះទៅរកការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមិនថ្មីមួយ សម្រាប់កម្ពុជា ដោយ អ.ធម. និងមជ្ឈមណ្ឌលបោសសម្អាតមិនមនុស្សធម៌អន្តរជាតិហ្សឺណែវ កាលពីខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ និងលទ្ធផលសិក្ខាសាលាកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមិនកាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយអាជ្ញាធរមិនកម្ពុជា ដោយមានការគាំទ្រពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍសហប្រជាជាតិ ។

ជំពូកទី ១

ស្ថានភាពមិន/ស.ផ.ស. បច្ចុប្បន្ននៅកម្ពុជា

១. បញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. នៅកម្ពុជា គឺជាករណីដែលបន្ទុកពីដើម្បីផ្ទៃក្នុង និងនៅក្នុងតំបន់ជាបន្តបន្ទាប់ដែលបានអូសបន្លាយអស់ពេលយ៉ាងយូរ ចាប់តាំងពីពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍១៩៦០ រហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨។ ចរិតបញ្ហានៃការគំរាមដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានភាពស្មុគស្មាញយ៉ាងខ្លាំង។ តំបន់នៅជាប់ព្រំដែនថៃ មានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងដោយសារមិន និងតំបន់មួយភាគធំនៃភាគខាងកើតប្រទេសមានផលប៉ះពាល់មិនមធ្យម ប៉ុន្តែមានផលប៉ះពាល់ស.ផ.ស. ច្រើន។ មិន/ស.ផ.ស. បានបង្កឲ្យមានចំនួនអ្នកគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើននាក់ ទាំងយោធា និងជនស៊ីវិល និងក៏ជាឧបសគ្គដល់ការអភិវឌ្ឍជាតិផងដែរ។ មិន/ស.ផ.ស. នៅតែបង្កផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់មនុស្ស សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចនៅកម្ពុជា។ បើទោះបីជា យើងបានកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ពីកម្រិតដ៏ខ្ពស់ដែលមានជនរងគ្រោះ ៤.៣២០នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៦ ចុះមកត្រឹម ២៤៤នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៩ ក៏ដោយ ក៏ចំនួននេះនៅតែជាប់ក្នុងលំដាប់ខ្ពស់បំផុតមួយ ក្នុងពិភពលោក។
២. យោងតាមឯកសារអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. កម្ពុជាបានព្យាករណ៍នៅមានផ្ទៃដីប្រហែល ៦៤៨,៨ គ.ម^២ ដែលត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមិនក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត និងផ្ទៃដីប្រមាណ ១.០៩៧,៨ គ.ម^២ ដែលជាតំបន់សង្ស័យថាមានមីន ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការដោះស្រាយរយៈពេលវែងៗការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស ។
៣. បន្ថែមលើបញ្ហាមិន ដូចមានចែងត្រង់ចំណុច ២ខាងលើ បញ្ហា ស.ផ.ស. ដែលជាសំណល់នៃគ្រាប់ផ្លោង គ្រាប់រ៉ុក្កត និងគ្រាប់ទម្លាក់ពីអាកាស មានទំហំធំធេង។ យោងតាមព័ត៌មានដែលទទួលបានពីក្រសួងការបរទេសសហរដ្ឋអាមេរិកបានឲ្យដឹងថា គ្រាន់តែការទម្លាក់គ្រាប់ពីលើយន្តហោះចម្បាំងនៅកម្ពុជា មានចំនួនជាង ២,៧៥លានគោន ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៦៥-១៩៧៥។
៤. ការស្រាវជ្រាវលំដាប់ជាតិកម្រិត១ នៅឆ្នាំ២០០២ បានរកឃើញថាចំនួន ៦.៤១៦ភូមិ (ប្រហែល៤៦% នៃភូមិទូទាំងប្រទេស) មានផលប៉ះពាល់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ដែលបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជន។ គម្រោងស្តារផ្លូវថ្នល់ ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់នានាឡើងវិញមានដំណើរការយឺតយ៉ាវ ហើយការរានជីតាំងទីលំនៅរបស់ប្រជាជនទៅកាន់តំបន់ថ្មី ក៏នៅមានការគំរាមកំហែងដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ផងដែរ។ ការវិនិយោគឯកជន ឬសាធារណៈមានផលប៉ះពាល់ខ្លះ ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ដូចជា ការដឹករកវ៉ែ វិស័យទេសចរណ៍ និងការការពារបរិស្ថានជាដើម។

ជំពូកទី ២

ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ អ.ជ.ម. ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពមិនទាំងអស់។ ការកសាង ផ.យ.ជ.ម. នេះ គឺផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ^៣ បទពិសោធន៍ និងលទ្ធផលដែលមានពីមុនមក ដោយព្យាយាមបំពេញចំណុចខ្វះខាត និងកែលម្អលើផ្នែកមួយចំនួននៃសកម្មភាពមិនទាំងអស់។ ផ.យ.ជ.ម. នេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់សកម្មភាពមិនទាំងអស់រយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ និងមានគោលបំណងធ្វើឲ្យបានសម្រេចនូវគោលដៅដែលមានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ និងឯកសារគោលនយោបាយនានាដូចជា យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២^៤ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ^៥ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជាទី៩ ស្តីពីសកម្មភាពមិនទាំងអស់ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រដោយសារមិនទាំងអស់។ ផ.យ.ជ.ម. នេះក៏មានទិសដៅចូលរួមចំណែកដល់របៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់កម្ពុជាស្តីពី ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដោយផ្តល់ជាក្របខ័ណ្ឌដែលធានានូវភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអាចឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍតម្រូវឱ្យសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ទៅនឹងការងារអាទិភាពនានារបស់ជាតិ និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធជាតិ និងការចាត់ចែងនូវធនធានសម្រាប់សកម្មភាពមិនទាំងអស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល។ យន្តការនេះអាចធ្វើឲ្យវិស័យសកម្មភាពមិនទាំងអស់ទៅអនុវត្តអភិវឌ្ឍក្របគ្រប់គ្រងទូទាំងកម្មវិធីប្រកបដោយសង្គតិភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងធនធានបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស.។

ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ (២០១០-២០១៩) គឺត្រូវគ្នានឹងអាណត្តិ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការបោសសម្អាតមិនទាំងអស់កម្ពុជា យោងតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ក៏ដូចជាស្របគ្នាទៅនឹងផ្ទៃក្នុងឯកសារផែនការជាតិសំខាន់ៗផងដែរដូចជា ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបច្ចុប្បន្នកម្ពុជា ២០០៩-២០១៣ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ២០១៥។

២.១. ទស្សនវិស័យ

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមិនទាំងអស់ ២០១០ ២០១៩ មានទស្សនវិស័យធ្វើឲ្យកម្ពុជាបាក់ផុតពីការគំរាមកំហែងដោយសារមិនប្រឆាំងមនុស្ស និងកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងដោយសារមិនប្រឆាំងចក្រភ្នាក់ និង ស.ផ.ស. ឲ្យបានជាអតិបរិមា ព្រមទាំងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. និងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់។

³ បច្ចុប្បន្ន ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នាដូចជា៖ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសកម្មភាពមិនទាំងអស់(បោះពុម្ពលើកទី៣ ឆ្នាំ២០០៥) ផែនការសកម្មភាពមិនទាំងអស់ (២០០៥-២០០៩) យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីសំណល់ជាតិផ្ទះពីសង្គ្រាម(២០០៩-២០១៥) ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. (បោះពុម្ពលើកទី១ ឆ្នាំ២០០៦) ផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. (២០០៩-២០១១)។

⁴ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជាដំណាក់កាលទី២។ ក្នុងនីតិកាលទី៤ នេះ ការបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស. នៅតែជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសនៅតំបន់ដាច់ស្រយាល តំបន់ដែលកសិករខ្វះដី និងតំបន់មានសក្តានុពលខ្ពស់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សកម្មភាពបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស. ត្រូវផ្សារភ្ជាប់នឹងគោលការណ៍បែងចែកដីរបស់សម្តេចហ៊ុនសែន ឲ្យដល់ប្រជាកសិករដែលខ្វះដីពិតប្រាកដប្រកបដោយសមធម៌។

⁵ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ គឺ "ជាឯកសារទោលដែលគ្របដណ្តប់ទិសដៅ និងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយនូវភាពក្រីក្រ និងធ្វើឲ្យសម្រេចបានចាប់រហ័សតាមគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់ជនកម្ពុជាគ្រប់រូប"។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពគ្របដណ្តប់រយៈពេល ២០០៩-២០១៣។ យុទ្ធសាស្ត្រជាតិនេះ មានចែងពីបញ្ហាមិនដែលជាតម្រូវការមួយក្នុងការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងការលុបបំបាត់ឧបសគ្គរាំងស្ទះដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍ។ ឯកសារនេះក៏បានរំលេចនូវចំណុចដៅទាក់ទងនឹងការកាត់បន្ថយអត្រាគ្រោះថ្នាក់ និងសមាមាត្រនៃទំហំផ្ទៃដីដែលត្រូវបោសសម្អាត។ ផ.យ.អ.ជ. បន្ទាប់នឹងគ្របដណ្តប់សម្រាប់រយៈពេល ២០១៤-២០១៨។

២.២. បេសកកម្ម

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសកម្មភាពមីន ២០១០-២០១៩ មានបេសកកម្មធានាឲ្យការរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប បុរស ស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍ អាចប្រព្រឹត្តទៅដោយសុវត្ថិភាពគ្រប់ទីកន្លែង និងធានាសម្របសម្រួលការផ្តល់សេវា ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការ និងការប្រើប្រាស់ ថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពមីន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធផល និងប្រសិទ្ធភាពថែមទៀត។

២.៣. គោលដៅ

គោលដៅទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀតដោយ ៖

- ❖ បែងចែកធនធានបោសសម្អាតមីន ឲ្យដល់កន្លែងដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្ពស់ជាងគេ
- ❖ ផ្តល់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

គោលដៅទី២: រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដោយ ៖

- ❖ គាំទ្រដល់អាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាននៅតាមសហគមន៍ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមីន ស.ផ.ស.
- ❖ គាំទ្រដល់អាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- ❖ គាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. និងគ្រួសាររបស់ពួកគេឲ្យទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងការស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម និងការគាំទ្រសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅ
- ❖ គាំទ្រដល់ដំណើរការរដ្ឋបាលដីធ្លី ដើម្បីធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីស្រែបច្ចុប្បន្នរបស់អ្នកដែលត្រូវទទួលផលលើដីដែលបោសសម្អាតមីនរួច។

គោលដៅទី៣: ធានានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. នៅសេសសល់ដោយ ៖

- ❖ ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
- ❖ រកឲ្យឃើញ និងដោះស្រាយការខ្វះចន្លោះសមត្ថភាព
- ❖ រក្សានិរន្តរភាពក្របខ័ណ្ឌសមត្ថភាពជាតិ។

គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់ និងលើធាកអន្តរជាតិដោយ ៖

- ❖ គាំទ្រអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម.
- ❖ គាំទ្រការចុះហត្ថលេខា លើពិធីសារទី៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសញ្ញាវិជ្ជមានតាមមួយចំនួន
- ❖ គាំទ្រការងារបោះបង្គោលព្រំដែន
- ❖ គាំទ្រការងារបោសសម្អាតមីន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាព អង្គការសហប្រជាជាតិ
- ❖ ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធនៅក្នុងកម្រិតជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ។

សកម្មភាពចំណុចដៅ និងស្ថិតនាករឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅខាងលើ មានភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក នៃ ផ.យ.ជ.ម. នេះ។

២.៤. ស្ថាប័ន និង ការសម្របសម្រួល

២.៤.១. បច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាមានរចនាសម្ព័ន្ធវិស័យសកម្មភាពមីនច្បាស់លាស់របស់ខ្លួន។ អ.ជ.ម. ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ ព្រះរាជក្រឹត្យ ដែលមានប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលជាប្រធាន មានអនុប្រធាន និងអគ្គលេខាធិការជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការ គ្រប់គ្រងការងារប្រចាំថ្ងៃ។ អ.ជ.ម. ទទួលខុសត្រូវលើការងារសម្របសម្រួល តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងធ្វើនិយតកម្មរាល់ សកម្មភាពមីន ក៏ដូចជាការកសាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការការងារដើម្បីសម្រេចបាននូវអាទិភាពដែលបាន កំណត់ដោយគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍជាតិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ អ.ជ.ម. បានរៀបចំនូវគោលនយោបាយ ស្តង់ដារ និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសកម្មភាពមីននៅកម្ពុជា។ ក្នុងន័យនេះ អ.ជ.ម. គឺជាស្ថាប័នដែល ទទួលខុសត្រូវក្នុងការអនុវត្ត និងតាមដានត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម.។

- ២.៤.២. ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមិន(ក.ប.ម.) ជាយន្តការពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍ លើបញ្ហាគោលនយោបាយនានាក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យកាន់តែប្រសើរថែមទៀតនូវការសម្របសម្រួល ការតម្រឹម និង សុខដុមនីយកម្មហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យសកម្មភាពមិន។ អាណត្តិរបស់ ក.ប.ម. គឺជួយគាំទ្រដល់ រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការដឹកនាំសម្របសម្រួលរាល់ធនធាន និងសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឲ្យស្របទៅនឹងសេចក្តីប្រកាសរបស់រាជរដ្ឋា ភិបាល ស្តីពីការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងផែនការសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល។
- ២.៤.៣. សកម្មភាពបោសសម្អាតមិន កំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ពុជាមិន កម្ពុជា អង្គការហាឡូត្រាស្ត អង្គការមែក និងអង្គការដោះដីមិនកម្ពុជា ដែលមានកម្លាំងបោសសម្អាតមិនទាំងអស់ប្រមាណ ជាង ៥.០០០នាក់ នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ លើសពីនេះទៀត កងកម្លាំងនគរបាលជាតិក៏បានចូលរួមក្នុងការតាមដានត្រួត ពិនិត្យ និងរាយការណ៍ពីទីតាំង និងស្ថានភាពគំរាមកំហែងដោយសារ ស.ផ.ស.។
- ២.៤.៤. ភាគីពាក់ព័ន្ធជទៃទៀត ដែលរួមចំណែកក្នុងវិស័យសកម្មភាពមិនមាន ក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ^៦ អាជ្ញាធរដែនដី និងអង្គការអភិវឌ្ឍសហគមន៍^៧ និងភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍ ដែលលើកកម្ពស់គម្រោងអភិវឌ្ឍមានលក្ខណៈ សមាហរណកម្មជាមួយការដោះដីមិន^៨។
- ២.៤.៥. ដើម្បីធានាឲ្យធនធានបោសសម្អាតមិន ត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ចំតំបន់ដែលមានការគំរាមពិតប្រាកដ យន្តការធ្វើ ផែនការសកម្មភាពមិនថ្មីមួយត្រូវបានបង្កើតឡើង និងដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយបានជួយសម្របសម្រួល ជាមួយសហគមន៍ និងប្រតិបត្តិការដោះដីមិនក្នុងការកំណត់អាទិភាពផែនការបោសសម្អាតមិនប្រចាំឆ្នាំ^៩។ ដើម្បីជំរុញការ អភិវឌ្ឍនៅក្នុងតំបន់ ដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. គម្រោងសមាហរណកម្មការអភិវឌ្ឍជនបទ ឬ សហគមន៍មួយចំនួនត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយបានចាប់ដៃគូជាមួយប្រតិបត្តិការដោះដីមិន ដើម្បីផ្តល់នូវសេវាបោស សម្អាតមិនទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលស្គាល់ផងដែរនូវការចូលរួមពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋ មូលដ្ឋានក្នុងការប្រែក្លាយជីវភាពរស់រាន និងដែលមានការគំរាមដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ឲ្យទៅជាដីប្រើប្រាស់សម្រាប់បង្ក បង្កើនផល^{១០} បើទោះបីជាទង្វើទាំងនេះប្រឈមនឹងគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់ និងមិនត្រូវបានជំរុញលើកទឹកចិត្តឲ្យធ្វើក៏ដោយ។
- ២.៤.៦. ខណៈពេលដែលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបោសសម្អាតមិនដំបូងបានផ្តោតលើការឆ្លើយតបជាបន្ទាន់ ដើម្បីផ្តល់នូវដីសុវត្ថិភាព និងអាចប្រើប្រាស់បានសម្រាប់ជនភៀសខ្លួនដែលបានវិលត្រឡប់មកពីជំរុំនៅតាមព្រំដែន នោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបោស សម្អាតមិនទាំងនេះ ត្រូវបានពង្រីកនៅទូទាំងប្រទេសនាចុងទសវត្សរ៍១៩៩០ ហើយការធ្វើសមាហរណកម្មបោស សម្អាតមិន និងការអភិវឌ្ឍក៏ចាប់ផ្តើមកើតឡើងផងដែរ។ ជាមួយនឹងការបង្កើត អ.ជ.ម. នៅឆ្នាំ២០០០ និងការឲ្យប្រើ ប្រាស់ប្រព័ន្ធចំណាត់អាទិភាពដោយផ្អែកលើតម្រូវការរបស់សហគមន៍មក សកម្មភាពមិនបានក្លាយទៅជាប្រព្រឹត្តិកម្ម មួយដែលកាន់តែមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់ការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. និងការ

^៦ AusAid, CIDA, US-DOS, DFID, JICA, GTZ, UNDP, NPA, HI-B, GICHD, JRS, WB, ADB, Japan, Irland, the Netherlands etc.

^៧ អាជ្ញាធរខេត្ត ស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងបណ្តាញមូលដ្ឋានអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស.។

^៨ សូមមើលគម្រោង ECOSORN ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ EC គម្រោង ADMAC ដែលផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយ CIDA, និងគម្រោង World Vision, Austcare/ Action Aid, CWS, LWF ។

^៩ អនុក្រឹត្យលេខ៧០ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងកិច្ចប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិនដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ដែលចែងពីអង្គការផែនការសកម្មភាពមិន និង គណៈកម្មាធិការសកម្មភាពមិនខេត្ត ការទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំអាទិភាពចំការមិនដែលត្រូវបានបោសសម្អាតផ្អែកលើតម្រូវការរបស់សហគមន៍។

^{១០} អ្នកភូមិដោះដីមិនបានចូលរួមកាត់បន្ថយកម្រិតគ្រោះថ្នាក់លើផ្ទៃដីជាច្រើន ហើយបានប្រែក្លាយជីវភាពរស់នៅនោះសម្រាប់បង្កបង្កើនផល។ សកម្មភាពនេះបាននាំឲ្យ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជារៀបចំគោលនយោបាយជាតិ ដូចជាគោលនយោបាយកាត់បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យដែលអនុញ្ញាតឲ្យប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិនធ្វើការកាត់ បន្ថយផ្ទៃដីសង្ស័យមានមិនពីមុនមក ឲ្យទៅជាដីអាចបង្កបង្កើនផលបាន។

អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ កត្តានេះ បានជំរុញឲ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដាក់សកម្មភាពមិនបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិចម្រុងៗ និងកំណត់ជាគោលដៅទី៩ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍសហប្រតិបត្តិកម្មជាផងដែរ។

២.៤.៧. កម្ពុជាក៏បានពង្រីកការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ផងដែរ។ នៅដើមទសវត្សរ៍ ១៩៩០ ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. គឺផ្អែកលើយុទ្ធនាការអប់រំផ្សព្វផ្សាយស្តីពីគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. ដល់មហាជន។ លើសពីនេះទៀត ដោយបានរកឃើញថាគ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងគឺ បណ្តាលមកពីឥរិយាបថរបស់បុគ្គលដែលមានបញ្ហាជីវភាពនោះ ការតាក់តែងនីតិវិធី និងសារសម្រាប់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ក៏បានបង្កើតចេញជាការឆ្លើយតបដែលស្របតាមតម្រូវការរបស់សហគមន៍។

២.៤.៨. កិច្ចសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ដើមឡើយត្រូវបានដាក់ឲ្យនៅក្រោមការសម្របសម្រួល និងតាមដានត្រួតពិនិត្យរបស់ អ.ជ.ម.។ នៅឆ្នាំ២០០១ ការទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ត្រូវបានផ្ទេរជូនក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា(ក.ស.អ.យ.) និងក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការវិញ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុម័តផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស.(ផ.ជ.ស.ជ.) ដែលបង្កើតបានជាក្របខ័ណ្ឌការងាររួមមួយសម្រាប់រៀបចំផែនការ និងកម្មវិធីលម្អិតបន្ថែមទៀត។

២.៥. វិធានការអនុវត្ត

២.៥.១. ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន

ដំណោះស្រាយសម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ បានផ្តើមចេញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងថ្មីមួយ ក្នុងការប៉ាន់ប្រមាណទំហំបញ្ហាមិនដែលនៅសល់ឲ្យបានជាក់លាក់។ នៅខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានបានចាប់ផ្តើមក្នុងគោលបំណងកំណត់នូវតំបន់គំរាមកំហែងដែលនៅសេសសល់ទៅតាមស្តង់ដារចំណាត់ថ្នាក់ដីចំការមិន ហើយលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះនឹងត្រូវប្រើជំនួសលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវលំដាប់ជាតិកម្រិត១ កន្លងមក។ លទ្ធផលដែលបានមកពីការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននឹងអាចបំពេញចន្លោះខ្វះខាត ក្នុងប្រព័ន្ធការងាររបស់ក្រុមការងារផែនការសកម្មភាពមិន និងធ្វើឲ្យការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាពកាន់តែប្រសើរថែមទៀត ដែលនឹងជួយឲ្យការបែងចែកធនធានបោសសម្អាតមិនបានចំគោលដៅដែលមានតម្រូវការខ្ពស់ជាងគេ។ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានបានចាប់ផ្តើមជាដំបូងក្នុងស្រុកចំនួន ២១ ដែលមានផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ ហើយនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅដំណាច់ ឆ្នាំ២០១០។ ស្រុកដែលនៅសេសសល់ នឹងត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក្នុងដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ ឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់ត្រឹមខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។

២.៥.២. ការដោះដូរដីសង្ស័យមានមិន/ស.ផ.ស.

គោលនយោបាយ និងស្តង់ដារដោះដូរដីសង្ស័យមានមិនដែលទើបនឹងចេញឲ្យអនុវត្តថ្មីៗនឹងប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននេះដើម្បីជួយឲ្យ អ.ជ.ម. និងប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិនអាចឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពថែមទៀតទៅនឹងការគំរាមកំហែងនៅក្នុងតំបន់មានគ្រោះថ្នាក់។ បច្ចុប្បន្ននេះនឹងបង្កើនប្រសិទ្ធភាព នៃកិច្ចប្រតិបត្តិការបោសសម្អាតមិន ក៏ដូចជាការប្រើប្រាស់ធនធានបោសសម្អាតមិនវិធីប្រសើរឡើង។ គោលដៅសំខាន់បំផុតនៃការដោះដូរដីមាន ឬសង្ស័យថាមានមិន/ស.ផ.ស. គឺដើម្បីបង្វែរដីទាំងនោះឲ្យទៅជាដីលែងមានការគំរាមដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយសុវត្ថិភាព។ ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ក៏អាចឲ្យយើងកំណត់បានកាន់តែស្របច្រើនថែមទៀតនូវតំបន់ដែលមានការគំរាមពី ស.ផ.ស. ហើយកម្ពុជានឹងធានាឲ្យមាននូវការឆ្លើយតបសមស្របចំពោះការគំរាមដោយសារ ស.ផ.ស. ដែលអនុលោមតាមគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។

២.៥.៣. ការធ្វើផែនការ និងការចាត់អាទិភាព

អ.ជ.ម. បានចាប់ផ្តើមពិនិត្យឡើងវិញ និងធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធនៃការរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាពដែលមានស្រាប់កាន់តែប្រសើរជាងមុន ដោយប្រើប្រាស់នូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋានដើម្បីធានាឲ្យការបោសសម្អាតមិន ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានការសម្របសម្រួល រីឯការប្រើប្រាស់ធនធានបោសសម្អាតមិនបានចំកូមិគោលដៅ ដែលនឹងទទួលបានសេដ្ឋកិច្ចសង្គមខ្ពស់ជាងគេបំផុត សំដៅរួមចំណែកជួយដល់ការសម្រេចឲ្យបានតាមគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។ ប្រព័ន្ធរៀបចំផែនការ និងការចាត់អាទិភាព

ដែលបានកែលម្អថ្មីគួបផ្សំជាមួយនឹងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននិងអាចឲ្យកម្ពុជារៀបចំផែនការប្រចាំឆ្នាំ ដែលមានលក្ខណៈគិតគូរពីយេនឌ័រ សំដៅតម្រង់ធនធានឲ្យចំទិសដៅ និងពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពរៀបចំនឹងគោលដៅយុទ្ធសាស្ត្រ។

២.៥.៤. ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួល

វិធានការទាំងនេះនឹងតម្រូវឲ្យភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ចូលរួមសហការ និងតម្រឹមគម្រោង និងកម្មវិធីនានារបស់ខ្លួនឲ្យស្របទៅនឹងអាទិភាពដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់។ កិច្ចការនេះតម្រូវឲ្យ អ.ជ.ម. ត្រូវពង្រឹងនូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនលើការងារសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា ការរៀបចំផែនការ និងការសម្របសម្រួលសកម្មភាពបោសសម្អាតមីន ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មាន និងការធានាគុណភាព។ វិធានការនេះ ក៏តម្រូវឲ្យមានការរៀបចំ ឬកែសម្រួលឡើងវិញនូវគោលនយោបាយ គោលការណ៍ណែនាំដើម្បីគាំទ្រដល់ដំណើរការការងាររដ្ឋបាលដ៏ថ្មី។ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ បានបង្កើនការចូលរួមរបស់ខ្លួនជាជំហានៗតាមរយៈការដាក់សេចក្តីស្នើសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ និងការស្វែងរកធនធានសំដៅពង្រឹងសមត្ថភាពដោះមីនរបស់ខ្លួនថែមទៀត ដើម្បីម៉មចំណែកឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅ ផ.យ.ជ. ម.។

២.៥.៥. ស្ថិរភាពក្នុងតំបន់ និងអន្តរជាតិ

កម្ពុជានឹងបន្តរួមចំណែកក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរំលាយសញ្ជាតិ ដោយធ្វើឲ្យមានការរីកចម្រើនឆ្ពោះទៅសម្រេចបាននូវកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ជ.ម. និងធ្វើរបាយការណ៍ឲ្យបានទៀងទាត់ជូនដល់រដ្ឋភាគី។ កម្ពុជានឹងចូលរួមជាភាគីនៃលិខិតុបករណ៍ ស្តីពីការរំលាយសញ្ជាតិមួយចំនួនទៀតឲ្យបានឆាប់ ដូចជាពិធីសារទី៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសញ្ជាតិធម្មតាមួយចំនួន ដែលអាចបង្កមហន្តរាយធំធេង ឬបង្កផលប៉ះពាល់ដោយមិនរើសមុខ ដើម្បីជាការគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងការពារសន្តិភាព និងសន្តិសុខលើពិភពលោក ហើយកម្ពុជានឹងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការឲ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយប្រទេសជិតខាង ដើម្បីបោសសម្អាតមីន/ស.ផ.ស. សំដៅគាំទ្រដល់ការងារបោះបង្គោលព្រំដែន។

២.៥.៦. ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ និងកិច្ចជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ

ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. នៅតែជាសមាសភាគដ៏សំខាន់ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម. ក្នុងការកាត់បន្ថយករណីគ្រោះថ្នាក់ និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដោយសារមីន/ស.ផ.ស. នៅសហគមន៍មូលដ្ឋាន។ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបន្តការរៀបចំសកម្មភាព និងសារអប់រំដោយផ្ដោតទៅលើឥរិយាបថគ្រោះថ្នាក់សម្រាប់ក្រុមជនដែលនៅងាយរងគ្រោះទាំងពីរភេទ។ វិស័យសកម្មភាពមីនក៏ត្រូវកំណត់ឡើងវិញនូវយន្តការអនុវត្តការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មីន/ស.ផ.ស. ដោយបង្កើនការប្រើប្រាស់បណ្តាញស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ បើទោះបីជា សេវាជួយជនរងគ្រោះដោយសារមីន/ស.ផ.ស. ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិ ស្តីពីជនពិការក៏ដោយក៏ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាពមីននៅបន្តដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់ ក.ស.អ.យ. និងបណ្តាសហគមន៍ជួយសង្គ្រោះជនពិការតាមរយៈការពង្រឹងការប្រមូលទិន្នន័យការតស៊ូមតិ និងកិច្ចខិតខំរៀរគរធនធានសម្រាប់សេវាជួយជនរងគ្រោះ ឲ្យស្របតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

២.៥.៧. និរន្តរភាពសមត្ថភាព

កម្ពុជាមានគោលបំណងចាកឲ្យផុតពីការគំរាមកំហែងដោយសារមីនប្រឆាំងមនុស្សក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំទៀត។ ដើម្បីឆ្លើយតបនូវតម្រូវការរយៈពេលវែងក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីនដែលនៅសេសសល់ និង ស.ផ.ស. គឺទាមទារឲ្យមាននិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ។ ជាដំបូង អ.ជ.ម. ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ថែមទៀត។ ការសិក្សាវាយតម្លៃសមត្ថភាពនឹងជួយត្រួសត្រាយផ្លូវដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពឆ្ពោះទៅសម្រេចបេសកកម្មរបស់ខ្លួន។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាក្នុងចំណោមអ្នកទទួលខុសត្រូវថ្នាក់ជាតិសំខាន់ៗដូចជា កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ មជ្ឈមណ្ឌលសកម្មភាពកម្ពុជា និងកងកម្លាំងនគរបាលជាតិដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារស្ថាប័ន និងកំណត់គម្លាតសមត្ថភាពការងារដែលត្រូវដោះស្រាយបំពេញដើម្បីធានាឲ្យមានស្ថាប័នសមស្រប និងមានចីរភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមីន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់។

ជំពូកទី ៣

តម្រូវការធនធាន

១. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលស្គាល់ថា ភាពជាដៃគូបានធ្វើឲ្យសម្រេចនូវសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងរយៈពេលជាង ១៨ ឆ្នាំកន្លងមកនេះ សម្រាប់វិស័យសកម្មភាពមិន។ ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ជាពិសេសប្រតិបត្តិការរបស់សម្ព័ន្ធមិននិងដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការធ្វើឲ្យសម្រេចគោលដៅនៃ ផ.យ.ជ.ម.។ កម្ពុជាបានទទួលផលប្រយោជន៍យ៉ាងច្រើនពីការរួមចំណែកដ៏សំខាន់មិនដែលដាច់ពីសហគមន៍អន្តរជាតិដែលបានផ្តល់ថវិកាគាំទ្រសកម្មភាពមិនតាំងពីឆ្នាំ១៩៩២ មក ដែលបានទទួលប្រមាណ ២៩ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលបានចូលរួមជួយសង្គ្រោះអាយុជីវិតប្រជាជនកម្ពុជាឲ្យរួចផុតពីការគំរាមកំហែង និងជួយគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា បានយ៉ាងច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់។
២. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានរួមចំណែកផ្តល់ថវិកាដល់ស្ថាប័នជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមិន ដែលមានចំនួនកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ (គឺ ៣,៣២ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩) ហើយថវិកាមួយចំនួនធំត្រូវបានវិស័យសាធារណៈ និងឯកជនវិនិយោគសម្រាប់ការដោះដូរដើម្បីគាំទ្រដល់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងការស្ថាបនាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន និងប្តេជ្ញាធ្វើឲ្យសម្រេចតាមគោលដៅទាំងឡាយនៃយុទ្ធសាស្ត្រនេះ និងស្វាគមន៍ភាពជាដៃគូទាំងផ្នែកឯកជន និងសាធារណៈឯកជនសម្រាប់ការបោសសម្អាតមិនក្នុងកិច្ចគាំទ្រដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
៣. យោងតាមអាណត្តិ ១០ឆ្នាំថ្មី នៃការអនុវត្តតាមមាត្រា៥ នៃ អ.ហ.ផ.ម. ដែលមានចែងត្រង់ចំណុច ២ នៃជំពូក១ កម្ពុជាត្រូវធ្វើការបោសសម្អាតមិនប្រឆាំងមនុស្សទាំងស្រុងលើផ្ទៃដី ៦៤៨,៨ គ.ម^២ និងផ្ទៃដីសង្ស័យថាមានមិន ១.០៩៧,៨ គ.ម^២ ដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើការដោះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស។ ដើម្បីសម្រេចផែនការនេះ កម្ពុជាត្រូវការថវិកាចំនួនប្រមាណ ៤៥៥ លានដុល្លារ។
៤. ដូចមានចែងត្រង់ចំណុច ៣ នៃជំពូក១ ការគំរាមកំហែងដោយសារ ស.ផ.ស. បានបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុជីវិតប្រជាពលរដ្ឋ និងជាឧបសគ្គក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមយ៉ាងឆ្លងឆ្នាំ។ ដោយផ្អែកលើតម្រូវការបន្ទាន់ចំពោះមុខ កម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយបញ្ហា ស.ផ.ស. យ៉ាងហោចណាស់ឲ្យបានប្រមាណ ១០០ គ.ម^២ ក្នុងមួយឆ្នាំ។ ដើម្បីគាំទ្រឲ្យសម្រេចផែនការនេះបាន កម្ពុជាត្រូវការថវិកាប្រចាំឆ្នាំជាង ១២ លានដុល្លារ បន្ថែមទៀត។
៥. លើសពីនេះទៀត កម្រិតថវិកាសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. ក្នុងចំនួនប្រមាណ ០,៦ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ត្រូវតែបង្កើនថែមទៀតដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅនៃការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ដូចមានចែងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។ ខណៈដែលវិស័យសកម្មភាពមិននឹងបន្តជួយកៀរគរធនធានឲ្យកាន់តែច្រើនបន្ថែមទៀតជាពិសេសសម្រាប់ជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. តាមរយៈការអនុវត្ត ផ.ជ.ស.ជ. ការឧបត្ថម្ភគាំទ្រកិច្ចសង្គ្រោះជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. គួរតែត្រូវបានបង្កើនឡើងក្នុងកញ្ចប់ជំនួយសម្រាប់វិស័យពិការភាព។ ការគាំទ្រដល់គោលនយោបាយជាតិ ការរៀបចំផែនការ និងមុខងារសម្របសម្រួលក៏ត្រូវតែបង្កើនឡើងដើម្បីសម្របសម្រួលដល់ការអនុវត្ត និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យនូវយុទ្ធសាស្ត្រឲ្យស្របគ្នា ជាមួយការកែទម្រង់ស្ថាប័ន និងរចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំងក៏ដូចជាបន្តពង្រឹង និងរក្សាសមត្ថភាពរបស់ អ.ជ.ម. ក្នុងកម្រិតមួយដែលអាចផ្តល់នូវសេវាដែលមានគុណភាព និងសមស្របសម្រាប់វិស័យសកម្មភាពមិន។

៦. តារាងតម្រូវការថវិកាតាមឆ្នាំដែលត្រូវវិភាជន៍ពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៩ សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន និងការបោសសម្អាតមីន គឺមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ខ ។

៧. កម្ពុជាជឿជាក់ថា ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពសុខដុមនីយកម្ម ការតម្រឹម និងលទ្ធផល និងសុចនាករតាមដានរួមគ្នាដោយភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ គឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ឲ្យបានជោគជ័យ។ ការងារនេះ តម្រូវឲ្យដៃគូអភិវឌ្ឍទាំងអស់សម្របសម្រួល និង តម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនដោយរៀបចំគម្រោង និងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនឲ្យគាំទ្រដល់គោលដៅទាំងឡាយនៃយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំ។ បញ្ហាធំមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន គឺការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងវិស័យសកម្មភាពមីន ដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានដែលដៃគូអនុវត្តគម្រោងសកម្មភាពមីនទាំងអស់ត្រូវរាយការណ៍ មក អ.ជ.ម. នូវលទ្ធផលសកម្មភាពបញ្ហាប្រឈម និងការប្រើប្រាស់ធនធានរៀបរយនឹងផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន។ ព័ត៌មានស្តីពី ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការត្រូវផ្តល់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍផ្លូវការនៅកម្ពុជានិងរបស់អ.ជ.ម. ។ ទាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍រាយការណ៍អំពីការរួមចំណែករបស់ខ្លួនក្នុងវិស័យ សកម្មភាពមីនឲ្យមានតម្លាភាព និងតាមពេលកំណត់។

៨. ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះសកម្មភាពមីននឹងខិតខំធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងថែមទៀតលើការងារសម្របសម្រួល ការបង្ហាញនូវតម្លាភាព និង ការតម្រឹមហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងផ្តល់ជាវេទិកាសម្រាប់ការសម្របសម្រួលគម្រោងកម្មវិធី និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ លទ្ធផល នៃការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ។

ជំពូកទី ៤

ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

១. អ.ជ.ម. នឹងរៀបចំផែនការការងារប្រចាំឆ្នាំដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ ដើម្បីយកយុទ្ធសាស្ត្រនេះមកប្រតិបត្តិជាក់ស្តែង។ ផែនការនោះនឹងមានកំណត់នូវចំណុចដៅ និងសកម្មភាពការងារមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើយតបទៅនឹងគោលដៅ និងសូចនាករទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុង ផ.យ.ជ.ម.។ យន្តការសម្រាប់ប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យដើម្បីតាមដាននូវសមិទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបានក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពការងារទាំងនោះនឹងត្រូវបានលើកកម្ពស់ រីឯវិធីសាស្ត្រដើម្បីវាស់វែងសមិទ្ធផលទាំងនោះរៀបរយនឹងគោលដៅរបស់យុទ្ធសាស្ត្រជាតិសេសគឺសូចនាករសម្រាប់តាមដានការអភិវឌ្ឍ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនឹងត្រូវរៀបចំឡើង។
២. ផ.យ.ជ.ម. គឺជាឯកសាររស់ដែលត្រូវតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងកែលម្អឡើងវិញដើម្បីឲ្យយុទ្ធសាស្ត្រនេះអាចបំពេញតួនាទីជាឯកសារយោង និងជាឧបករណ៍បង្ហាញផ្លូវដល់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងវិស័យសកម្មភាពមិន។ ការវាយតម្លៃលើកទី១ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ ហើយការកែសម្រួល ផ.យ.ជ.ម. នឹងត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ជាធាតុចូលសម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិបន្ទាប់ ២០១៤-២០១៨។ ការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញចុងក្រោយនឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

១. ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅឆ្នាំ២០០៩ ក្រោមការដឹកនាំសម្របសម្រួលដោយ អ.ធម. តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះពិភាក្សា គ្រប់ជ្រុងជ្រោយជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមិនទាំងអស់នៅកម្ពុជា ។
២. ឯកសារ ផ.យ.ជ.ម. គឺជាឯកសារមួយប្រមើលមើលពីអនាគត នៃវិស័យសកម្មភាពមិន ដែលមានគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតា និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីឆន្ទៈ ក្នុងការប្រែក្លាយកម្ពុជាឲ្យទៅជាប្រទេសមួយ ដែលប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប បុរស ស្ត្រី និងកុមារ អាចរស់នៅចាកផុត ពីការគំរាមកំហែងទាំងស្រុង ដោយសារមិនប្រឆាំងមនុស្ស និងកាត់បន្ថយការគំរាមកំហែងដោយសារមិនប្រឆាំងចក្រោះ និង ស.ផ.ស. ឲ្យបានជាអតិបរមា ហើយដែលញ៉ាំងឲ្យការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ អាចប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិយាកាស ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។ លើសពីនេះ ផ.យ.ជ.ម. ក៏បានលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនរងគ្រោះ ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. និងសហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់ផងដែរ ។
៣. ផ.យ.ជ.ម. ត្រូវបានរៀបចំឡើងដែលមានចក្ខុវិស័យអាចឲ្យកម្ពុជាអនុវត្តបានពេញលេញនូវកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលជាអង្គការនៃអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. ហើយគាំទ្រយ៉ាងមុតមាំនូវចំណុចដៅដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីស្នើសុំពន្យារពេលរបស់ខ្លួនស្របតាមមាត្រា៥ ដែលទទួល បានការឯកភាពដោយសន្និសីទកំពូលពិនិត្យឡើងវិញលើកទី២ នៃអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម. នៅក្រុងកាតាហៃណា ប្រទេសកូឡុំប៊ី កាលពី ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ។
៤. ផ.យ.ជ.ម. គឺជាក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រមួយសម្រាប់សកម្មភាពមិននៅកម្ពុជា ដែលអាចគ្របដណ្តប់រាល់ការអនុវត្តគម្រោង និងកម្មវិធី ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនេះនឹងតម្រូវឲ្យមានការគាំទ្រឲ្យបានខ្លាំង និងជានិរន្តរ៍ទាំងពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សប្បុរសជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ។ ដូចនេះ កម្ពុជាត្រូវលើកកម្ពស់ ការតម្រឹម និងសុខដុមនីយកម្មរវាងយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ របស់ដៃគូ អភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមិន ឲ្យស៊ីសង្វាក់គ្នានឹងគោលដៅរបស់ ផ.យ.ជ.ម. ។ កម្ពុជាក៏បានអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួនជាបណ្តើរៗ ហើយដែរក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនលើគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាក់ទងការងារសម្របសម្រួលការធ្វើនិយតកម្ម និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីធានាឲ្យសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យមិនទាំងអស់ត្រូវបានដាក់ឲ្យចំគោលដៅមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រសិទ្ធផល ។
៥. កម្ពុជា សូមសំដែងនូវអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះការឧបត្ថម្ភគាំទ្រសម្រាប់កម្មវិធីសកម្មភាពមិនរយៈពេលជិតពីរទសវត្សរ៍កន្លងមក និងមានមោទនភាពដោយត្រូវបានចាត់ជាគំរូក្នុងការចែករំលែកបទពិសោធន៍វិស័យមិនជាមួយប្រទេសដទៃទៀត ។ កម្ពុជា ត្រៀមខ្លួន ជានិច្ចដើម្បីធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងការអនុវត្ត ផ.យ.ជ.ម. ២០១០-២០១៩ ។

ឧបសម្ព័ន្ធកៈ : តារាងស្នូលសារករ និងចំណុចលើស

គោលបំណងទី១: កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. និងផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដទៃទៀត

គោលបំណង	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	ចំណុចដៅ				សកម្មភាព
				២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
១.១. វិភាជន៍ធនធានបោសសម្អាតមិនដល់កន្លែងដែលផលប៉ះពាល់ខ្លាំង	ការវិភាជន៍ធនធានបោសសម្អាតមិនដល់	%	៤៤	៥០	៩០	៩០	ពង្រឹងការធ្វើផែនការបោសសម្អាតមិនដល់ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងយន្តការសម្របសម្រួល	
	អត្រាការយល់ដឹងប្រចាំឆ្នាំ	%	៥៦	២០	១០	១០		
	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. (ស្លាប់និងរមួស)	នាក់	២៤៤	<២៤០	<១៥០	<១០០		
	ចំនួនស្រុកបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	ចំនួន	០	២១	១២២	១២២	បញ្ចប់ការងារស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	
	ការកៀចធនធាន: អត្រាការយល់ដឹងធនធានបោសសម្អាតមិនទទួលបាន ធៀបនឹងធនធានដែលត្រូវការ	%	៨១	៨៤	១០០	១០០	កៀចធនធានបោសសម្អាតមិនដើម្បីគាំទ្រផែនការបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ	
១.២. ផ្តល់ការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស. ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព	ផ្ទៃដីសរុបបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស. ^{១១}	ហិកតា	៥២,៩១៨	៥៨,២៩២	៦៩,៣៦៣	១១១,៧៥៤	អនុវត្តផែនការបោសសម្អាតមិន/ស.ផ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ	
	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានត្រូវបានកែលម្អ និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការ	អត្ថបទ	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានកម្រិតមូលដ្ឋាន	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានកម្រិតមូលដ្ឋាន	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានដំណើរការ	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានមាននិរន្តរភាព	ពង្រឹង និងថែរក្សាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានមិន/ស.ផ.ស. ថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ	
	អត្រាការយល់ដឹងសកម្មភាពអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដែលអនុវត្តនៅកន្លែងដែលផលប៉ះពាល់ខ្លាំង	%	%	NA	៧០	៨០	៩០	ពង្រឹងការផ្តល់សេវាអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. សម្រាប់ក្រុមគោលដៅដែលងាយរងគ្រោះបំផុត
១.៣. អត្រាការយល់ដឹងប្រចាំឆ្នាំ	ការអនុវត្តផែនការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់កាត់បន្ថយនៃលទ្ធផលសម្រេចបានធៀបនឹងផែនការប្រចាំឆ្នាំ	%	NA	៧០	៩០	១០០	ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារនៃស្ថាប័នសម្រាប់បណ្តាញអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស.	
	អត្រាការយល់ដឹងប្រចាំឆ្នាំនៅក្នុងភូមិដែលផលប៉ះពាល់ បានយល់ដឹងពីការអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស.	%	NA	៧០	៩០	១០០	រក្សានិរន្តរភាពការងារអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. ក្នុងភូមិដែលសិក្សានៅតាមបណ្តាញដែលទទួលបានផលប៉ះពាល់ដោយសារមិន/ស.ផ.ស.	

^{១១} អត្រាការយល់ដឹងផ្ទៃដីបោសសម្អាតមិនទទួលបានប្រហែល ២% ក្នុងមួយឆ្នាំ គិតតាមពេលវេលាដែលធ្វើការស្រាវជ្រាវ។ តាមការព្យាករណ៍កំណើននៃការបោសសម្អាតមិនទទួលបានប្រហែល ២% ប្រចាំឆ្នាំនេះផ្អែកតាមមតិការ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកទេសក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំខាងមុខ។

គោលដៅទី២ : រួមចំណែកដល់ការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យ មូលដ្ឋាន	ចំណុចដៅ				សកម្មភាព
				២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩	
២.១. គាំទ្រដល់អាទិភាព អភិវឌ្ឍសហគមន៍ ដែលរងផលប៉ះពាល់ ដោយសារមីន/ ស.ជ.ស.	អត្រាកាត់បន្ថយនៃធនធានសំរាប់វិស័យសកម្មភាពមីន ប្រចាំឆ្នាំ ដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ	%	១០	១៣	២០	៣០	ពង្រឹងការធ្វើផែនការរបស់ សម្ព័ន្ធមីនភ្នាក់ងារ ភ្នាក់ងារ ជាតិ និងយន្តការសម្របសម្រួល	
	អត្រាកាត់បន្ថយនៃសំណើសុំបន្ទាន់រៀបចំផែនការ បោសសម្អាតមីនប្រចាំឆ្នាំ ^{១២}	%	៥៦	២០	១០	១០		
	ចំនួនស្រុកបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាន ^{១៣}	ចំនួន	០	១២២				
	ផ្ទៃដីសរុបដែលបានបោសសម្អាតមីន/ស.ជ.ស. ^{១៤}	ហិកត	៥២,៩១៨	៥៨,២៩២	៨៦,៨១៣	១១១,៧៥៥	បញ្ចប់ការងារស្រាវជ្រាវ ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	
	ការកៀរគរធនធាន: អត្រាកាត់បន្ថយនៃធនធានរបស់ សម្ព័ន្ធមីនទទួលបានរៀបចំផែនការដែលត្រូវការ	%	៨១	៩០	១០០	១០០	កៀរគរធនធានរបស់សម្ព័ន្ធមីន ដើម្បីគាំទ្រផែនការបោសសម្អាត មីន/ស.ជ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ	
	ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ: ភាគរយនៃផ្ទៃដីដោះមីនរួច មិនបានប្រើប្រាស់ដែលបានកម្រើកនៅពេលចុះតាម ដានត្រួតពិនិត្យ	%	៦	៥	២	០	អនុវត្តផែនការបោសសម្អាតមីន/ ស.ជ.ស. ប្រចាំឆ្នាំ	
ការវាយតម្លៃ: ការរួមចំណែកនៃការបោសសម្អាតមីន ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ		សូចនាករ និងចំណុចដៅនឹងត្រូវកំណត់នៅពេលក្រោយ						
	ការទទួលខុសត្រូវភ្នាក់ងារជាតិក្នុងការរៀបចំផែនការ រក្សាអនុវត្ត ការតាមដានត្រួតពិនិត្យការបោសសម្អាត មីនដែលបានកំណត់ និងបញ្ចូលក្នុងដំណើរការ វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	អត្ថបទ	សិក្សាពី លទ្ធភាព បញ្ហាប	បញ្ហាបំផែនការ សកម្មភាពមីន ជាមួយផែនការ ភ្នាក់ងារជាតិ	សមាហរណកម្ម ផែនការសកម្មភាព មីនជាមួយ ផែនការភ្នាក់ ងារជាតិ	និរន្តរភាព និរន្តរភាព	ជួយនិងគាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើម ថ្មីៗ សម្រាប់ដំណើរការរៀប ចំផែនការតាមបែបវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល	

^{១១} សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ
^{១២} សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ
^{១៣} សូចនាករ និង ចំណុចដៅគាំទ្រដល់ ១.១. ផងដែរ

<p>២.២. គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍជាអាទិភាព ទាក់ទងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ</p>	<p>ការអនុវត្ត: អត្រាកាតាយនៃលទ្ធផលសម្រេចបាន ធៀបនឹងផែនការប្រចាំឆ្នាំ</p>	%	៤៤	៥០	១០០	១០០	១០០	<p>ពង្រឹងការផ្តល់សេវាអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស. សម្រាប់ក្រុមគោលដៅដែលងាយរងគ្រោះបំផុត</p>
<p>២.៣. គាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. និងគ្រួសាររបស់ពួកគេឲ្យទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងការស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម និងគាំទ្រសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ</p>	<p>ការក្លែងប្រែការ: អត្រាកាតាយនៃធនធានសំរាប់វិស័យសកម្មភាពមិនប្រចាំឆ្នាំ ដែលទទួលបានពីថវិកាជាតិ</p> <p>ការផ្តល់សេវាកម្ម: អត្រាកាតាយនៃជនពិការដោយសារមិន/ស.ផ.ស. បានទទួលសេវាគាំទ្រ។</p> <p>ការបញ្ចូលទិន្នន័យប្រព័ន្ធព័ត៌មានជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. កម្ពុជា ដែលមានប្រាក់តាមភេទទៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យសកម្មភាពមិនថ្នាក់ជាតិ</p>	%	៧៦	៨៣	៩០	៩០	៩០	<p>ពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខ័ណ្ឌការងារនៃស្ថាប័នសម្រាប់បណ្តាញអប់រំកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់មិន/ស.ផ.ស.</p> <p>គាំទ្រផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីជនពិការរួមបញ្ចូលជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស.</p> <p>បញ្ចូលទិន្នន័យប្រព័ន្ធព័ត៌មានជនរងគ្រោះដោយសារមិន/ស.ផ.ស. កម្ពុជា ទៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យសកម្មភាពមិនថ្នាក់ជាតិ</p>
<p>២.៤. គាំទ្រដល់ដំណើរការរដ្ឋបាលជំនឿ ដើម្បីធានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីស្របច្បាប់ជូនអ្នកដែលត្រូវទទួលបានលើដីបោសសម្អាតមិនរួច</p>	<p>អត្រាកាតាយនៃផ្ទៃដីបោសសម្អាតមិនរួចដែលអាចនឹងមានទំនាស់ក្នុងការប្រើប្រាស់ដី</p> <p>នីតិវិធីទាំងឡាយនឹងត្រូវបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាឲ្យមានភាពស្របគ្នាទៅនឹងគោលនយោបាយជាតិ</p>	%	៦	៥	៣	០	០	<p>គាំទ្រគំនិតផ្តួចផ្តើម ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារដ្ឋបាលដី</p> <p>ផ្តល់ទិន្នន័យ និងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពមិនជូនគ្រួសារស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបែងចែកដីដោះស្រាយជូនអ្នកទទួលបានផល</p>

គោលដៅទី៣: ធានានូវនិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន	សកម្មភាព			
				២០១០	២០១២	២០១៥	២០១៩
៣.១. ពិនិត្យឡើងវិញ នូវក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ ^{១៥}	កំណត់កម្រិតនៃការគំរាមពីមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ឲ្យបានត្រឹមឆ្នាំ២០១៣			ចាប់ផ្តើម (២០១៣)			កំណត់តម្រូវការដើម្បីដោះស្រាយការគំរាមពីមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
	តម្រូវការសមត្ថភាព ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវបានវាយតម្លៃ			ចាប់ផ្តើម (២០១៣)			រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រជាតិដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់
៣.២. រកឲ្យឃើញ និងដោះស្រាយចន្លោះខ្វះខាតផ្នែកសមត្ថភាព	ផ.យ.ជ.ម. ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងអនុម័ត			ចាប់ផ្តើម (២០១៣)			រៀបចំផែនការដកថយរបស់អង្គការប្រឹក្សាសមត្ថភាព
	ផែនការដកថយរបស់អង្គការប្រឹក្សាសមត្ថភាពត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របនឹងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមិន/ស.ផ.ស. ដែលនៅសេសសល់ និងផ្តល់ជម្រើសការងារដល់បុគ្គលិករបស់អង្គការទាំងនោះ				ចាប់ផ្តើម (២០១៣)		រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព
៣.៣. រក្សានិរន្តរភាពសមត្ថភាពជាតិ	ផែនការកសាងសមត្ថភាពត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយបញ្ចូលតម្រូវការទាំងអស់ត្រឹម ឆ្នាំ២០១៥				ចាប់ផ្តើម		អនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព
	ការអនុវត្ត: អត្រាការយល់ព្រមនៃលទ្ធផលសម្រេចបាន ធៀបនឹងផែនការ		%				ធានាការឆ្លើយតបសមស្របឲ្យបានជាប្រចាំ

^{១៥} នឹងចាប់ផ្តើមពិនិត្យឡើងវិញបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការស្រាវជ្រាវទិន្នន័យមូលដ្ឋាននៅឆ្នាំ ២០១២

គោលដៅទី៤: លើកកម្ពស់ស្ថិរភាព និងការរំលាយសញ្ញាផ្សេងៗគ្នា និងលើកកម្ពស់ជីវភាព

គោលដៅ	សូចនាករ	ឯកតា	ទិន្នន័យ បច្ចុប្បន្ន	ឆ្នាំ			សកម្មភាព
				២០១០	២០១២	២០១៥	
៤.១. គាំទ្រអនុសញ្ញា អ.ហ.ផ.ម.	អត្រាកាតាយនៃការសម្រេចបានតាម ចំណុចដៅដែលមានចែងនៅក្នុងសំណើ សុំពន្យារពេល	%	០	៣០	៥០	១០០	ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការ សម្រេចបានតាម សម្រេចបាន
	អត្រាកាតាយនៃការអនុវត្ត ផ.ជ.ស.ជ. តាមរបាយការណ៍របស់ ក.ស.អ.យ.	%	មិនទាន់មាន ទិន្នន័យ	នឹងមាន ទិន្នន័យ	ទិន្នន័យ	ទិន្នន័យ	ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីការ ឧបត្ថម្ភគាំទ្រជនងគ្រោះ
	ប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ស្តីពីការអប់រំកាត់ បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានបង្កើតនៅក្នុង ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានថ្នាក់ជាតិ	អត្ថបទ	មាន	សិក្សាពី ប្រព័ន្ធ សមាហរណកម្ម	មាន	នឹងមាន	ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីបញ្ហា នានាទាក់ទងនឹង អ.ហ.ផ.ម.
	របាយការណ៍ស្តីពីការរក្សាទុកគ្រាប់មីន សម្រាប់ការ ហ្វឹកហ្វឺនតាមរយៈយន្តការ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមដានជាប្រចាំ	អត្ថបទ	មាន	មាន	មាន	មាន	មាន
	របាយការណ៍ស្តីពីការរក្សាទុកគ្រាប់មីន សម្រាប់ការ ហ្វឹកហ្វឺនតាមរយៈយន្តការ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមដានជាប្រចាំ	អត្ថបទ	សិក្សា ពីលទ្ធភាព	រៀបចំ និងដឹកនាំកិច្ចប្រជុំលើក ទី១១នៅចុងឆ្នាំ២០១១			ធ្វើម្ចាស់ផ្ទះកិច្ចប្រជុំលើក ទី១១ នៃរដ្ឋភាគី អ.ហ.ផ.ម.
៤.២. គាំទ្រការចុះហត្ថលេខា លើពិធីសារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសញ្ញាផ្សេងៗគ្នា មួយចំនួន	ចំនួនអ្នកចូលរួមកិច្ចប្រជុំលើកទី១១	នាក់	៧០០នាក់				
	កម្ពុជាផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសញ្ញាផ្សេងៗគ្នា មួយចំនួន	ចំនួន	តាមការ ចាំបាច់	ផ្តល់សច្ចាប័ន	តាមការ ចាំបាច់	តាមការ ចាំបាច់	គាំទ្រការចុះហត្ថលេខាលើពិធី សារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃ អនុសញ្ញាសញ្ញាផ្សេងៗគ្នា មួយចំនួន
ចំនួនចន្លោះខ្លះខាត ផ្នែកសមត្ថភាព	ចំនួនការចូលរួមកិច្ចប្រជុំពិធីសារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញាសញ្ញា ផ្សេងៗគ្នា	ចំនួន	តាមការ ចាំបាច់	តាមការ ចាំបាច់	តាមការ ចាំបាច់	តាមការ ចាំបាច់	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពស្តីពីដំណើរ ការចុះហត្ថលេខា លើពិធីសារ ៥ ស្តីពី ស.ផ.ស. នៃអនុសញ្ញា សញ្ញាផ្សេងៗគ្នាមួយចំនួន

៤.៣. គាំទ្រការងារ បោះបង្គោលព្រំដែន	ចំនួនការចូលរួមកិច្ចប្រជុំជាមួយគណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ	ចំនួន	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	តាមការអញ្ជើញ	ផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធតំបន់មានមីន/ស.ផ.ស. ជូនគណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ
	ចំនួនសំណើស្នើសុំព័ត៌មានរបស់គណៈកម្មការព្រំដែនចម្រុះ ដែលបានឆ្លើយតប	%	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	១០០	ជួយប្រតិបត្តិការដោះស្រាយតាមព្រំដែន
៤.៤. គាំទ្រការងារបោសសម្អាតមីនក្នុងក្របខ័ណ្ឌរបស់កម្មវិធីរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ	គាំទ្រប្រតិបត្តិការដើម្បីបោសសម្អាតមីនតាមព្រំដែន	គ្មានគួរលេខ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	តាមសេចក្តីត្រូវការ	រក្សាសមត្ថភាពអ្នកដោះស្រាយកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចការប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ
	ចំនួនកងដោះស្រាយមីនរបស់មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាពបោសសម្អាតមីន និងសំណល់ជាតិផ្ទុះពីសង្គ្រាម ដែលទទួលបានបណ្ណាចំនួនស្គាល់ពីអាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា	កងអនុសេនាតូច	១	៥	៩	១៤	២១	២១	រក្សាសមត្ថភាពអ្នកដោះស្រាយកងដោះស្រាយមីនក្នុងកិច្ចការប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ
៤.៥. ផ្តោសប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងកម្រិតជាតិពិបសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ	ចំនួនអ្នកដោះស្រាយដែលបានបញ្ជូនទៅចូលរួមក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ	នាក់	១៣៩	២៧០	២៧០	២៧០	២៧០	២៧០	ជួយគាំទ្រមានការចូលរួមកាន់តែច្រើនឡើងរបស់កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៅក្នុងបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ
	ចំនួនទម្រង់បង្ហាញដែលបានធ្វើតាមវេទិកានានា ទាំងថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និង អន្តរជាតិ	ចំនួន	២០	២០	២៥	២៥	៣០	៣០	ចូលរួម និងចែករំលែកបទពិសោធន៍តាមរយៈសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ តំបន់ និងអន្តរជាតិ
៤.៥. ផ្តោសប្តូរបទពិសោធន៍ក្នុងកម្រិតជាតិពិបសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិ	ចំនួនទស្សនកិច្ចរបស់ដៃគូពាក់ព័ន្ធនិងកម្មវិធីសកម្មភាពមីន(ក្នុងមួយឆ្នាំ)	ចំនួន	២	១០	១៥	១៥	១៦	១៦	ទទួលបានជោគជ័យដៃគូពាក់ព័ន្ធក្នុងសកម្មភាពមីន ដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ការងារនិងចំណេះដឹង និងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញពាក់ព័ន្ធដែលមាន

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១ : តារាងលិខិតសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១០-២០១៩^{១៦}

ឆ្នាំ	លទ្ធផលនៃការវាយលម្អិត (ម ^២)		តម្លៃ (ដុល្លារ)			
	លទ្ធផល ប្រចាំឆ្នាំ	លទ្ធផល ឆ្នាំរៀបរយ	ថវិកាសម្រាប់ប្រចាំឆ្នាំ មូលដ្ឋាន (ក)	ថវិកាសម្រាប់ប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់ប្រចាំឆ្នាំ (ខ)	ថវិកាសរុបប្រចាំឆ្នាំ (ក + ខ)	ថវិកាសរុបប្រចាំឆ្នាំ
2009	38,627,620		1,550,502	20,464,675	22,015,177	
2010	39,400,173	78,027,793	1,581,512	21,897,202	23,478,714	45,493,891
2011	40,188,176	118,215,969	1,613,142	23,430,006	25,043,148	70,537,039
2012	40,991,940	159,207,909	1,645,405	25,070,107	26,715,512	97,252,551
2013	41,811,778	201,019,687		26,825,014	26,825,014	124,077,565
2014	42,648,014	243,667,701		28,702,765	28,702,765	152,780,330
2015	43,500,974	287,168,676		30,711,959	30,711,959	183,492,289
2016	44,370,994	331,539,670		32,861,796	32,861,796	216,354,085
2017	45,258,414	376,798,083		35,162,122	35,162,122	251,516,207
2018	46,163,582	422,961,665		37,623,470	37,623,470	289,139,677
2019	47,086,854	470,048,519		40,257,113	40,257,113	329,396,790

^{១៦} តួលេខដកស្រង់ចេញពីឯកសារស្ថិតិសម្រាប់ឆ្នាំ ១០ឆ្នាំ បន្តបន្តកម្ពុជា ដែលជាការប៉ាន់ប្រមាណដោយផ្អែកលើលទ្ធផលវាយតម្លៃសម្រាប់ប្រចាំឆ្នាំ និងទំហំថវិកាដែលបានបញ្ជូនជាមួយនឹងទំហំថវិកាដែលបានបញ្ជូន ដោយសន្មតិយកកម្រិតកំណើន ២% សម្រាប់លទ្ធផលវាយតម្លៃប្រចាំឆ្នាំ ប្រកបដោយឆ្នាំ ២០១៩ យើងនឹងអាចបានសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១០ ដល់ ២០១៩ ដោយសន្មតិយកកម្រិតកំណើន ២% ពេញលេញ ដើម្បីដឹងថា តម្លៃដែលបានប៉ាន់ប្រមាណនេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការប៉ាន់ប្រមាណ និងការប៉ាន់ប្រមាណ (full clearance) លើផ្ទៃដីទំហំ ៦៤៨,៨ គ.ម^២។

អាជ្ញាធរមើលកម្ពុជា
C.M.A.A

**អាជ្ញាធរកម្ពុជា គ្រប់គ្រងសកម្មភាពអំបាត់មីន
និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន**

អគារថ្មី ផ្លូវ ២៧៣ កែង ៥១៦ សង្កាត់ទួលសង្កែ ខណ្ឌបួស្សីកែវ
រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទ និងទូរសារលេខ: +៨៥៥ ២៣ ៨៨០ ៤៦២ / ៨៨២ ២៦៥
អ៊ីម៉ែល: cabinet@maa.gov.kh / info@maa.gov.kh
គេហទំព័រ: www.maa.gov.kh